

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w I półroczu 2015

PUP Ostrowiec Św.

Wstęp

Zgodnie z zapisem art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2015r. poz.149 z późn. Zm.), opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Dotychczas prowadzony monitoring (wg metodologii obowiązującej do 2014 roku) stanowił jedynie diagnozę sytuacji obecnej a podstawowym i źródłem informacji były dane o zarejestrowanych bezrobotnych i o ofertach zgłaszanych do urzędu, przetworzone przez system Syriusz . Z inicjatywy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej została opracowana nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, która zakłada m.in.:

- poszerzenie danych o wolnych miejscach pracy o oferty internetowe w oparciu o przeprowadzone 2 razy w roku (kwiecień, październik) przez wojewódzkie urzędy pracy badanie ofert pracy w Internecie
- przeprowadzenie raz w roku (wrzesień/październik) przez powiatowe urzędy pracy badania kwestionariuszowe przedsiębiorstw, co pozwoli na formułowanie krótkotrwałych prognoz dotyczących zapotrzebowania zgłaszanego ze strony pracodawców na lokalnym rynku pracy.

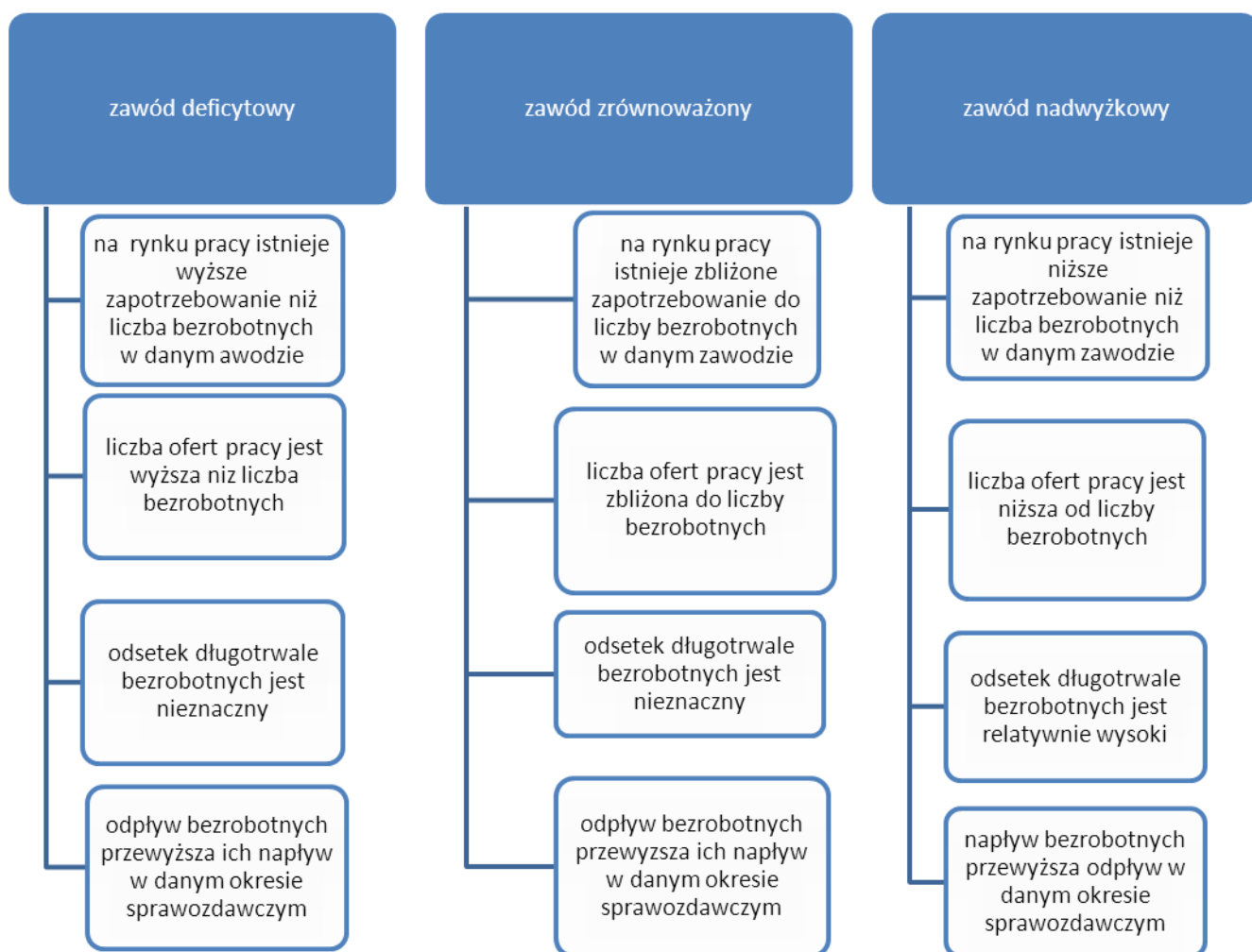
Informacja sygnałna za I półrocze 2015 roku, jest pierwszą informacją sporządzoną w oparciu o nową metodologię. Analizą objęto grupy elementarne o kodzie 4-cyfrowym , zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (Dz.U. z 2014 roku , poz. 1145).

Raport roczny będzie stanowił kompleksową analizę wzbogaconą m.in. o dane Systemu Informacji Oświatowej MEN, badania Głównego Urzędu Statystycznego (BAEL, badanie popytu na pracę).

Zakres tematyczny monitoringu dotyczyć będzie zarówno zawodów i specjalności określonych w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy jak i umiejętności i uprawień posiadanych przez bezrobotnych oraz tych najbardziej pożądanych przez pracodawców.

Informacja sygnałna za pierwsze półrocze 2015 roku zawiera jedynie ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Informacja sygnałna – definicje i wskaźniki



Podstawowe mierniki stosowane w monitoringu do określania deficytu bądź nadwyżki

1. Wskaźnik dostępności oferty pracy

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

gdzie:

$\bar{B}_t^k$ - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t

$\bar{O}_t^k$ - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t

Miernik informuje o dostępności oferty pracy w danej grupie elementarnej. **Im wyższa wartość miernika, tym dostępność niższa.**

Średniomiesięczna liczba bezrobotnych odnosi się do stanów w końcu okresu a średniomiesięczna liczba ofert pracy do sumy stanu z końca poprzedniego okresu i napływu ofert w danym okresie.

2. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} \cdot 100$$

gdzie: DB_t^k – liczba długotrwale bezrobotnych w zawodzie k na koniec okresu t

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k na koniec okresu t

Wartość miernika informuje o tym, **jaki odsetek bezrobotnych** w elementarnej grupie zawodów **stanowią długotrwale bezrobotni**. Im większa wartość miernika, tym więcej długotrwale bezrobotnych w danej grupie elementarnej.

3. Wskaźnik płynności bezrobotnych

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

gdzie: OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

W nowej metodologii identyfikacja zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych następuje poprzez nałożenie dodatkowych warunków na wcześniej wyliczone mierniki, co prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Identyfikacja zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych

Zawody	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
Deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
Zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
Nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

M_e - Mediana (wartość środkowa – 50 % obserwacji ma wartość mniejszą a 50 % wartość większą).

Z przedstawionej tabeli wynika, że:

Zawody deficytowe to zawody, w których liczba dostępnych ofert pracy jest większa od średniego stanu bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, odsetek długotrwale bezrobotnych w tych zawodach nie przekracza mediany (Me), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ (bądź jest równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie deficytowe to zawody, w których nie odnotowano bezrobotnych, czyli wskaźnik ofert pracy wynosi zero.

Zawody zrównoważone to zawody, w których liczba bezrobotnych jest zbliżona do liczby dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym, odsetek długotrwale bezrobotnych w tych zawodach nie przekracza mediany (Me), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ (bądź jest równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to zawody, w których występuje przewaga liczebna bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobocie długotrwale powyżej mediany (Me) oraz niski odpływ netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Zawody deficytowe i nadwyżkowe. Powiat ostrowiecki. Informacja sygnałna. I półrocze 2015r.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	Zawód maksymalnie deficytowy	Kierownicy ds. obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej nie sklasyfikowani
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
		Specjaliści ds. rynku nieruchomości
		Właściciele sklepów
	Zawody deficytowe	Agenci ubezpieczeniowi
NADWYŻKA	Zawód nadwyżkowy	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Kelnerzy
		Czyściciele pojazdów
		Inżynierowie elektrycy
	Zawód maksymalnie nadwyżkowy	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Technicy technologii żywności
		Pracownicy ds. transportu
		Rękodzielnicy wyrobów z tkani, skóry i pokrewnych materiałów
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Konduktorzy i pokrewni

Źródło: strona internetowa <http://mz.praca.gov.pl>

Statystyka z zakresu stosowania zawodów i specjalności zarejestrowanych bezrobotnych w systemie Syriusz Std. Oparta jest o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2014r. poz. 1145). Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje powyższe zawody (specjalności) w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy. Struktura klasyfikacji obejmuje 10 grup wielkich, 43 grupy duże, 133 grupy średnie i 445 grup elementarnych. Grupy elementarne obejmują 2443 zawody i specjalności.